

Foto: Ryno Quantz

Skolenkäten hösten 2011

Enkätresultat för elever i årskurs 5 på Saxnäs skola i Vilhelmina

Antal elever: 7
Antal svarande: 7
Antal borttagna svar: 0
Svarsfrekvens: 100%
Svarande klasser: år 5

Skolenkäten hösten 2011

Antal grundskolor med årskurs 5: 315
Totalt antal registrerade elever i årskurs 5: 9307
Totalt antal svarande elever i årskurs 5: 8309
Total svarsfrekvens för elever i årskurs 5: 89%

Skolenkäten

Skolinspektionen granskar regelbundet alla skolenheter för att se att de följer de lagar och regler som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö där alla når minst godkänt i alla ämnen. Skolenkäten är ett viktigt underlag i granskningen.

Genom Skolenkäten vill Skolinspektionen:

- Öka delaktigheten från elever, föräldrar och pedagogisk personal i granskningen av skolenheten
- Få underlag för säkrare beslut om vilken typ av tillsyn (bas-, breddad eller fördjupad tillsyn) som myndigheten ska genomföra
- Få in ytterligare information för att kunna fokusera besöket vid skolenheten på rätt områden
- Öka kvalitet och likvärdighet i tillsynsbesluten

Skolenkäten riktar sig till:

- *elever* i årskurs 5, årskurs 9 samt år 3 i gymnasiet
- *föräldrar* till barn i grundskolans årskurs 1-9
- *pedagogisk* personal i grund- och gymnasieskolan

För mer information om Skolinspektionens regelbundna tillsyn, gå in på www.skolinspektionen.se

Skolenkätens roll i den regelbundna tillsynen

Skolenkäten utgör tillsammans med dokument och annan information om skolenheterna ett underlag i förberedelsefasen då inspektörerna inför besöket gör en planering av besöket och en första bedömning av skolenheten. Syftet med Skolenkäten är att resultatet ska ge en indikation på såväl brist- som välfungerande områden på skolenheten. Vid intervjuer under besöket används enkätresultatet som diskussionsunderlag. Enkätresultatet utgör, tillsammans med annan information som samlas in före och under besöket, underlag för att bedöma i vilken mån skolenheterna lever upp till författningarnas krav. Resultatet kan också med fördel användas för att tydligt och trovärdigt belysa ett förhållande på en skolenhet i beslutet och/eller i pressmeddelandet. Likaså vid återföringen till kommunen.

Resultatredovisningen är utformad efter tillsynsprocessens olika delar. Under resursplaneringen och förberedelsefasen ska enkätresultaten ge en översiktlig generell bild av skolenheten, medan enkätresultaten vid bedömningen och i beslutet ska ge en mer detaljerad bild av skolenheten med specifik information. Därför är Skolenkätens resultatredovisning utformad så att den både ger möjlighet till en snabb överblick och till en mer detaljerad kunskap om skolenheterna. Resultaten från Skolenkäten ska tillsammans med de andra källorna för information skapa en samlad bild av skolenheten.

Information om resultatredovisningen

Följande typer av resultatredovisningar finns:

- *Skolenkäten till elever*
- åk 5 per skolenhet
- åk 9 per skolenhet
- gymnasiets år 3 per skolenhet
- samtliga skolenheter tillsammans i enkätomgången redovisat separat för årskurs 5, årskurs 9 och gymnasiets år 3
- *Skolenkäten till föräldrar*
- per skolenhet
- samtliga skolenheter tillsammans i enkätomgången
- *Skolenkäten till pedagogisk personal*
- per skolenhet
- samtliga skolenheter tillsammans i enkätomgången redovisat separat för grundskolor och gymnasieskolor

Redovisningsprinciper

Resultatredovisningen för enskilda skolenheter har begränsats enligt nedanstående principer för att säkerställa undersökningens representativitet och för att det inte ska vara möjligt att urskilja hur enskilda individer har svarat.

- *Svarsfrekvens*
- Svarsfrekvensen ska vara minst 65 procent för att enkätresultatet ska redovisas.
- *Redovisning av indexvärden*
- Det krävs att resultaten baseras på minst fem svarande för att indexvärden ska redovisas på skolenhetsnivå.
- Om det är färre än fem svarande på en skolenhet, som har både årskurs 5 och 9, redovisas indexvärdena för de båda årskurserna tillsammans.
- *Redovisning av enskilda påståenden*
- Det krävs att resultaten baseras på minst 20 svarande för att resultaten för enskilda påståenden uppdelat på respektive svarsalternativ ska redovisas på skolenhetsnivå.
- Om det är 10-19 svarande på en skolenhet redovisas istället enbart indexvärde per påstående och inte den procentuella fördelningen för respektive svarsalternativ.
- *Redovisning av enskilda svarsalternativ*
- Det krävs att resultaten baseras på minst fem svarande för att antal och andel svarande ska redovisas för ett enskilt svarsalternativ. Om endast ett svarsalternativ har färre än fem svarande maskeras även det svarsalternativet med näst lägst antal svarande.
- Om det är färre än fem svarande som angett ett visst svarsalternativ redovisas detta istället på följande sätt: * = 1-9 svarande, ** = 10-19 svarande, *** = 20 svarande eller fler. Om 0 svarande har angett ett visst svarsalternativ redovisas alltid detta.
- *Borttagna svar*
- Enkätsvar med en svarstid på under 2 minuter har tagits bort för att säkra tillförlitligheten i svaren.

Att tolka resultaten

Skolenkäten är ett viktigt underlag i den regelbundna tillsynen. Skolenkäten är uppbyggd kring ett antal frågeområden som har skapats utifrån de bedömningspunkter som ligger till grund för den regelbundna tillsynen. Enkäten fokuserar på de bedömningspunkter som det kan vara svårt att samla in information om via exempelvis dokumentstudier eller intervju med rektor.

För att ge en så bra bild som möjligt av varje frågeområde finns tre påståenden per område. Dessa tre påståenden utgör tillsammans ett gemensamt mått för frågeområdet, ett så kallat index. Beräkningen av ett index går till så att de olika svarsalternativen på de olika frågorna ges ett värde som sedan summeras och delas på antalet svar. I Skolenkäten sker denna beräkning på följande sätt:

Svarsalternativ	Värde
Stämmer helt och hållet	10
Stämmer ganska bra	6,67
Stämmer ganska dåligt	3,33
Stämmer inte alls	0
Vet ej	Exkluderas från beräkningarna

Har man till exempel svarat stämmer helt och hållet på den första frågan, stämmer ganska dåligt på den andra frågan och stämmer ganska bra på den tredje frågan i ett index får man följande värde: 10+3,33+6,67=20. Detta värde delas sedan på antalet svar, vilket här ger ett indexvärde på 20/3=6,67.

För att kunna ge en så god bild som möjligt av frågeområdet man vill mäta är det bra att ha frågor som är både positivt och negativt formulerade. Fördelar med detta är att man kan belysa det man vill mäta ur flera olika vinklar samtidigt som respondenten måste reflektera över varje påstående. I beräkningen av indexvärdet ges svarsalternativen för negativa påståenden omvänt värde för att på så sätt gå i linje med de övriga påståendena.

De olika indexen mäter skilda fenomen. Det är därför inte möjligt att jämföra de olika indexen med varandra eftersom de inte mäter samma saker. De olika indexen mäter även fenomen som inte är lika vanligt förekommande och som baseras på påståenden som är mer eller mindre lätta för de svarande att instämma i. På grund av detta är det inte heller möjligt att jämföra indexvärden för olika index med varandra. För att få kunskap om vad skolenhetens indexvärden säger om skolenheten jämför man istället med det genomsnittliga indexvärdet för samtliga skolenheter i enkätomgången. På så sätt kan man se om skolenhetens resultat avviker från genomsnittet.

Att tänka på vid tolkningen av resultatet

När man ska tolka resultaten är det viktigt att tänka på följande:

- De frågeområden som mäts i Skolenkäten belyser enbart delar av det som Skolinspektionen granskar i sin tillsyn.
- I inspektionen samlas även annan information in som på andra sätt beskriver verksamheten.
- All information om skolenheten vägs vid tillsynen samman till en helhetsbedömning.
- Enkätresultatet för samtliga skolor anger resultaten för de skolenheter som ingått i den aktuella enkätomgången och speglar inte ett riksgenomsnitt.
- En skolenhets enkätresultat säger enbart något om skolenheten vid det aktuella mättillfället, tillfälliga omständigheter kan ha påverkat resultaten.

Frågeområden i Skolenkäten till elever i årskurs 5, årskurs 9 och gymnasiets år 3

Nedan beskrivs de bedömningspunkter för regelbunden tillsyn som ligger till grund för Skolenkätens olika frågeområden. Varje frågeområde belyser hela eller delar av angiven bedömningspunkt. Nedan ges en översiktlig bild av frågeområdena och de bedömningspunkter som de belyser samt tabeller med detaljerad information om bedömningspunkten och de påståenden som ingår i frågeområdet.

	Nr.	Frågeområde	Bedömningspunkt
Undervisande och lärande	1	Veta vad som krävs	1.1.1
	2	Stimulans	1.1.3
	3	Vilja att lära	1.1.3
	4	Tillit till elevens förmåga	1.1.3
	5	Anpassning efter elevens förmåga	1.1.3
	6	Utmaningar	1.1.3
Grundläggande värden och inflytande	7	Grundläggande värden	1.2.1
	8	Delaktighet och inflytande	1.2.2
Trygghet och studiero	9	Trygghet	1.3.1
	10	Regler	1.3.1
	11	Studiero	1.3.1
	12	Motverkan av kränkningar	1.3.2
Bedömning och betygsättning	13	Elevens utveckling	1.5.3

	Nr	
Frågeområde	1.	Veta vad som krävs
Bedömningspunkt	1.1.1	Rektorn och lärarna klargör för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och dess vårdnads-havare har
Enkätpåstående	1.1	*Lärarna i min skola berättar vad vi ska göra i skolarbetet så att jag förstår*
	1.2	*Jag tycker det är svårt att veta vad det är jag ska klara av i skolan(-)*
	1.3	*Jag vet vad jag behöver kunna för att nå målen i de olika ämnena*

Frågeområde	2.	Stimulans
Bedömningspunkt	1.1.3	Lärarna ger alla barn och elever den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål
Enkätpåstående	2.1	*Skolarbetet är ointressant (-)*
	2.2	*Skolarbetet är roligt*
	2.3	*Skolarbetet gör mig så nyfiken att jag får lust att lära mig mer*

Frågeområde	3.	Vilja att lära
Bedömningspunkt	1.1.3	Lärarna ger alla barn och elever den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål
Enkätpåstående	3.1	*Jag vill att det ska gå bra för mig i skolan*
	3.2	*Jag har nytta av det jag gör i skolan*
	3.3	*Jag bryr mig inte om att lära mig det jag ska (-)*

Frågeområde	4.	Tillit till elevens förmåga
Bedömningspunkt	1.1.3	Lärarna ger alla barn och elever den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål
Enkätpåstående	4.1	*Lärarna i min skola tycker inte att jag kan någonting (-)*
	4.2	*Lärarna i min skola förväntar sig att vi elever ska göra vårt bästa*
	4.3	*Jag kan nå målen i alla ämnen, bara jag vill*

	Nr	
Frågeområde	5.	Anpassning efter elevens förmåga
Bedömningspunkt	1.1.3	Lärarna ger alla barn och elever den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål
Enkätpåstående	5.1	*I min skola kan man få extraundervisning om man behöver*
	5.2	*Lärarna i min skola hjälper mig i skolarbetet om jag behöver det*
	5.3	*Jag tycker att skolarbetet är för svårt för mig (-)*

Frågeområde	6.	Utmaningar
Bedömningspunkt	1.1.3	Lärarna ger alla barn och elever den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål
Enkätpåstående	6.1	*I min skola finns det extrauppgifter för de som hinner och vill ha det*
	6.2	*Jag kan få svårare uppgifter om jag vill*
	6.3	*Skolarbetet är för lätt för mig (-)*

Frågeområde	7.	Grundläggande värden
Bedömningspunkt	1.2.1	Skolan visar att den arbetar systematiskt med att eleverna ska tillägna sig grundläggande värderingar, attityder och färdigheter som krävs för att kunna vara aktiva i samhällslivet
Enkätpåstående	7.1	*I min skola pratar vi ofta om alla människors lika värde*
	7.2	*Mina åsikter tas på allvar i skolan*
	7.3	*I min skola är det svårt att vara annorlunda (-)*

Frågeområde	8.	Delaktighet och inflytande
Bedömningspunkt	1.2.2	Eleverna ges ett aktivt inflytande över utbildningen
Enkätpåstående	8.1	*I min skola är det bara lärarna som bestämmer hur vi ska arbeta på lektionerna (-)*
	8.2	*I min skola är eleverna med och bestämmer hur vi ska arbeta med olika skoluppgifter*
	8.3	*Lärarna i min skola lyssnar och tar hänsyn till vad jag tycker*

	Nr	
Frågeområde	9.	Trygghet
Bedömningspunkt	1.3.1	Skolmiljön vid skolan präglas av trygghet och studiero
Enkätpåstående	9.1	*Jag är ibland rädd när jag är i skolan (-)*
	9.2	*Jag känner mig trygg i min skola*
	9.3	*I min skola bryr sig elever och lärare om varandra*

Frågeområde	10.	Regler
Bedömningspunkt	1.3.1	Skolmiljön vid skolan präglas av trygghet och studiero
Enkätpåstående	10.1	*I min skola följer eleverna de trivsel- och ordningsregler som finns*
	10.2	*I min skola är eleverna med och bestämmer om trivsel- och ordningsregler*
	10.3	*Lärarna i min skola ser till att trivsel- och ordningsreglerna på skolan följs*

Frågeområde	11.	Studiero
Bedömningspunkt	1.3.1	Skolmiljön vid skolan präglas av trygghet och studiero
Enkätpåstående	11.1	*Jag har arbetsro under lektioner och arbetspass*
	11.2	*Jag har svårt att jobba i klassrummet för att andra elever stör (-)*
	11.3	*I min skola är eleverna koncentrerade på skolarbetet under lektionerna*

Frågeområde	12.	Motverkan av kränkningar
Bedömningspunkt	1.3.2	Vid skolan bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever
Enkätpåstående	12.1	*I min skola händer det att elever är elaka mot varandra (-)*
	12.2	*I min skola reagerar de vuxna om eleverna är elaka mot varandra*
	12.3	*Jag vet precis vem jag ska gå till om någon har varit elak mot en elev*

Frågeområde	13.	Elevens utveckling
Bedömningspunkt	1.5.3	Eleven och elevens vårdnadshavare informeras om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling
Enkätpåstående	13.1	*Lärarna i min skola berättar hur det går för mig i deras ämnen*
	13.2	*Jag upplever att utvecklingssamtalen är till för mig och min utveckling*
	13.3	*Jag vet inte hur jag ska göra för att det ska gå bättre för mig i skolan (-)*

Resultat för elever i årskurs 5 redovisat per frågeområde

Diagram över indexvärden (0-10). Den blå stapeln representerar årskurs 5 i den enskilda skolenheten. Den grå stapeln representerar årskurs 5 i samtliga skolenheter i enkätomgången. För mer information om hur indexvärden ska tolkas se det tidigare avsnittet *Att tolka resultaten*.

